

OBOWIĄZEK POWOŁANIA KOMITETU AUDYTU

Rady Nadzorcze w Bankach Spółdzielczych zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (zwana dalej: u.b.r.) mają obowiązek powołać komitet audytu spełniający wymagania zgodne z wskazanym aktem prawnym.

Rolą komitetu audytu jest monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, zagwarantowanie niezależności biegłego rewidenta, a także informowanie rady nadzorczej o wynikach badania audytora oraz wyjaśnianie kwestii z tym związanych.

Brak powołania komitetu audytu spełniającego określone przepisami prawa wymogi, kwalifikacje niesie poważne konsekwencje zarówno dla Banku, jak również dla członków organów nadzorczych.

Członkowie komitetu audytu są powoływani przez Radę Nadzorczą Banku spośród członków tego organu.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 u.b.r. w skład komitetu audytu wchodzi min. 3 członków. **Przynajmniej jeden członek komitetu audytu musi posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych.**

Ponadto ust. 3 w/w artykułu formułuje wymóg niezależności wobec członków komitetu audytu. Zgodnie z art. 129 ust. 3 u.b.r. Większość członków komitetu audytu, w tym jego przewodniczący, jest niezależna od danej jednostki zainteresowania publicznego. Uznaje się, że członek komitetu audytu jest niezależny od danej jednostki zainteresowania publicznego, jeżeli spełnia następujące kryteria:

- 1) nie należy ani w okresie ostatnich 5 lat od dnia powołania nie należał do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym nie jest ani nie był członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej;
- 2) nie jest ani nie był w okresie ostatnich 3 lat od dnia powołania pracownikiem danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej, z wyjątkiem sytuacji gdy członkiem komitetu audytu jest pracownik nienależący do kadry kierowniczej wyższego szczebla, który został wybrany do rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej jednostki zainteresowania publicznego jako przedstawiciel pracowników;
- 3) nie sprawuje kontroli w rozumieniu art. 3 objaśnienie pojęć ust. 1 pkt 37 lit. a–e ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub nie reprezentuje osób lub podmiotów sprawujących kontrolę nad daną jednostką zainteresowania publicznego;
- 4) nie otrzymuje lub nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia, w znacznej wysokości, od danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią

powiązanej, z wyjątkiem wynagrodzenia, jakie otrzymał jako członek rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, w tym komitetu audytu;

- 5) nie utrzymuje ani w okresie ostatniego roku od dnia powołania nie utrzymywał istotnych stosunków gospodarczych z daną jednostką zainteresowania publicznego lub jednostką z nią powiązaną, bezpośrednio lub będąc właścicielem, współnikiem, akcjonariuszem, członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego, lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego podmiotu utrzymującego takie stosunki;
- 6) nie jest i w okresie ostatnich 2 lat od dnia powołania nie był:
 - a) właścicielem, współnikiem (w tym komplementariuszem) lub akcjonariuszem obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego lub atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej lub
 - b) członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego lub atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju danej jednostki zainteresowania publicznego, lub
 - c) pracownikiem lub osobą należącą do kadry kierowniczej wyższego szczebla, w tym członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego obecnej lub poprzedniej firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego lub atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju danej jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki z nią powiązanej, lub
 - d) inną osobą fizyczną, z której usług korzystała lub którą nadzorowała obecna lub poprzednia firma audytorska lub biegły rewident działający w jej imieniu;
- 7) nie jest członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego jednostki, w której członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jest członek zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego;
- 8) nie jest członkiem rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego danej jednostki zainteresowania publicznego dłużej niż 12 lat;
- 9) nie jest małżonkiem, osobą pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym w linii prostej, a w linii bocznej do czwartego stopnia – członka zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub osoby, o której mowa w pkt 1–8;

10) nie pozostaje w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli z członkiem zarządu lub innego organu zarządzającego danej jednostki zainteresowania publicznego lub osobą, o której mowa w pkt 1–8.

Art. 129 ust. 5 u.b.r. stawia wymogi co do ich kompetencji: **Członkowie komitetu audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa jednostka zainteresowania publicznego. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.**

Za niezgodne z przepisami powołanie komitetu audytu instytucji obowiązanej, członkom Rady Nadzorczej grożą sankcje administracyjne i karne.

Kary administracyjne:

Karami administracyjnymi nakładanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego są:

1) kara pieniężna (dla instytucji max. 10% przychodów netto; dla osoby fizycznej max. 250 tys. zł)

2) zakaz pełnienia funkcji członka zarządu lub innego organu zarządzającego lub członka rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego w jednostkach zainteresowania publicznego przez osoby odpowiedzialne za naruszenie przepisów ustawy lub rozporządzenia nr 537/2014 przez okres od roku do 3 lat.

Odpowiedzialność karna:

W związku z możliwością orzeczenia wobec Banku wysokich kar administracyjnych, członkowie Rady Nadzorczej powołując członków komitetu audytu nie spełniających ustawowych wymagań narażają się także na odpowiedzialność karną. W przypadku ukarania jednostki zainteresowania publicznego karą pieniężną powyżej 200.000 zł członkowie rady nadzorczej mogą odpowiadać za nadużycie zaufania z art. 296 § 1 k.k., który przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Jeżeli wobec jednostki zainteresowania publicznego nie zostanie orzeczona kara administracyjna członkom Rady Nadzorczej, którzy naruszyli przepisy o powołaniu, składzie i funkcjonowaniu komitetu audytu grozi odpowiedzialność za **sprowadzenie bezpośredniego niebezpieczeństwa wyrządzenia znacznej szkody majątkowej**. Art. 296 § 1a k.k. przewiduje za to karę pozbawienia wolności do lat 3.

W związku powyższymi uregulowaniami prawnymi wybory członków organu nadzorującego w Vistula Banku Spółdzielczym (kadencja na lata 2026-2030) przebiegać będą w formule umożliwiającej powołanie składu komitetu audytu spełniającego wymogi prawne – ograniczenie ryzyka powołania przez Zebranie Przedstawicieli składu Rady Nadzorczej, która nie będzie zdolna do powołania komitetu audytu.